

politik som storlaaet og høihjertet. Ja, det kan gjerne være, at der er noget Storlaaet i en Krigspolitik, men hvorvidt den i egentlig Forstand kan kaldes høihjertet, tillader jeg mig for en Del at betvivle. Jeg tror, at der nuere kan findes andre Udtryk, som passe bedre, naar man ser hen til alle de Ulykker, som Krigspolitikken afstedkommer for Mennekeheden, og jeg vil derfor nedlægge en bestemt Protest imod, at man kan kalde den høihjertet.

Ivermoes: Jeg skal give det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) Ret i, at det naturligvis er umuligt for Danmark at kunne forhindre Lydsland i at drage sit Sværd ud af Skeden, naar Danmark staa alene lige over for denne Kolos; det have vi ikke kunnet forhindre før, men vi have dog været stillede saaledes, at vi have værgt os ret godt. Imidlertid er det ganske sikkert, at der kan komme det Forhold frem — og det har viist sig flere Gange — at vi ikke ere Lydslands eneste Modstandere, og at det netop af Hensyn hertil kunde være overordentlig ønskeligt for Lydsland under en saadan Konflikt at tage os med. Men naar vi da ikke ere rustede, kunne vi sandelig ikke forhindre det i med en overordentlig ringe Styrke, med overordentlig faa Sværd ligesvem at tage os. Ere vi derimod rustede, saa ere vi virkelig i Stand til at kunne forhindre Lydsland i at drage sit Sværd af Skeden imod os. Det ærede Medlem sagde ogsaa, at dersom vi kunne betegne ham et Forsvar af Danmark, som han kunde finde sikkert, saa vilde han bevilge, jeg veed ikke hvor mange Millioner det var, (Stemmer: 20 Millioner.) naa, 20 Millioner. Jeg tror nu virkelig, det er Tilfældet, at det ærede Medlem vilde bevilge et saadant Beløb — det ærede Medlem for Frederiksberg Amts 3die Valgkreds (Dinesen) troede ikke rigtig derpaa — men jeg vil spørge det ærede Medlem: er der noget Land, som kan skabe et saadant Forsvar, jeg har endnu ikke kjendt noget Land paa Nordkloben, som har været i Stand dertil. Jeg vil spørge, om selv de allerstørste Lande med det allerbedste Forsvar, som have offret Millioner, hvor vi offte Tusinder, have været i Stand til under alle Forhold at forsvare sig. Der ligger en saa nær Erfaring for os med Hensyn til den Magt, som for kort Tid siden lagde sit Lod afgjørende i Bøgtkaalen i alle europæiske Spørgsmaal. Der kom en Forandring pludselig og uventet for Mange; denne Magt bukkede under, den var ikke i Stand til at forsvare endog en eneste af sine Fæstninger. Dersom det ærede Medlem gaar ud fra en saadan Forudsætning, saa kan jeg forstaa det, men det maa da fornøftigvis føre til, at vi da hellere bør falde uden at udgyde umyttigt Blod end at forsvare os til det Sidste. Det er imidlertid en Anskuelse, som jeg paa ingen Maade kan tiltræde, og jeg

vil føie til, at det ærede Medlem har Ret, naar han tror, at vort Land i ringere Grad egner sig til Forsvar end andre Lande. Jeg vil sige det ærede Medlem, at affurat det Modsatte er Tilfældet, der er maasse faa Lande i Verden, der egne sig saaledes til Forsvar som netop vort. Det ærede Medlem vil muligen sige: Gudbevares, vi udsætte jo dog i hvert Fald en hel Del af Landet for Udelæggelse, om vi ogsaa forsvare Noget af det, men jeg vil spørge, er der noget Land, der under nogenformhelt Krig har kunnet forsvare sit hele Territorium? Nei, paa ingen Maade, det har aldrig været Tilfældet. Kampen grupperer sig om enkelte Punkter, men Landet er ikke overvundet, førend hele Landet er underkuppet, og der er sandelig en ikke ringe Del af Danmark, vi kunde forsvare, vel at mærke, naar vi have en Hær paa 30,000 Mand, der er ordentlig uddannet og kommanderet, og en Flaade, der ikke bestaar af Kanonbaade, som slaas ned af ethvert lille Pantserfisk, men en Søstyrke, der har den Kraft, som de Herrer ikke ville give den.

Solu: Det syntes næsten, at man maatte faae det Indtryk af den ærede sidste Lalers Foredrag, som om Flertallet her i Thinget ikke var villigt til at yde Bidrag til vort Forsvar. Jeg finder det berettiget at nedlægge en Indsigelse derimod. Naar man i et Land som vort bevilger henimod 7 Million Rd. aarlig til Forsvaret, saa tror jeg ikke, at man med nogenformhelt Ret kan fremsætte den Bebreidelse, at dette Land er fattigt med Hensyn til sine Udgifter til sit Forsvar. Jeg kan forstaa, at der fra adskillige Herrer's Side arbeides stærkt for dette Pantserfisk, det er forstaaeligt; men saa forekommer det mig ogsaa, at det maa være lige saa forstaaeligt for de Herrer, at vi fra vor Side maa have ikke ubetydelige Betæneligheder, naar man allerede har den Betænelighed, at det Beløb, der allerede aarlig udgives til vort Forsvar, forholdsvis er næsten lige saa stort, som det man i noget Land udgiver til sit Forsvar. Vor Betænelighed maa blive dobbelt — nu kommer jeg til det Politiske — fordi man har med en Regiering at bestille, som det ikke kan forlanges, at Flertallet skal bevilge Noget udover det Almindelige. (En Stemme: Det Nødvendige!), ja heller ikke udover det Nødvendige. Jeg skal ikke negte, at det ærede Medlem for Frederiksberg Amts 3die Valgkreds (Dinesen), hver Gang jeg hører ham træde op paa den Maade, som han gjør, forbavser mig noget. Han træder nemlig bestandig op paa en saadan Maade, som om han særlig kunde have Kjendskab baade til Svøvesenet og til Landforsvaret; men naar jeg saa kommer til at tænke mig om, hvorledes det samme ærede Medlem har stille sig netop overfor Søforsvaret, siden jeg kom her i Rigsdagen, saa maa jeg tilstaa, at hans Stilling til Søforsvaret har været den, som den